

Vì chúng tôi làm chung trong một hãng Mê-Đi-C. Suốt 10 năm sát cánh bên nhau, đi đi về về trên chiếc xe đời cũ, có sẵn Mai đót thành tích kỳ lạ. Tuy chúng may mắn hơn ai, nhưng nhờ hai trái tim già cùng đắp chung một nhíp, cùng chia sẻ những buồn vui trong công việc, nên chúng tôi thoải mái an phận dãi dãi bàn tay quýnh kinh của Xốp – mặc dù đó chỉ là hãng Bù Tèo, đáng lẽ chúng không bao giờ nhích khỏi 10 đũa ngón tay.

Nhưng tình nguyện thu xếp mua xuôi gió cho đến ngày Ri-Thai hàng tháng thú đó đây, nào ngừng một cái, Xốp khấn cầu khắp toàn bộ, rồi thề thốt nhiên tuyên bố: vì sức sinh tồn của Xốp, vì kinh tế phức tạp của đất nước, nên Hãng đành phải mua qua Mỹ số tiền xu. Thế là, hàng trăm công nhân ngó nhau lảo lảo, mặt ngơ ngác ôm lấy tay giữ chặt nghĩ ngợi rồi thề chia tay, trông ai oán như những tên lính bỏ bùa cho quỷ ác trở nên tồi tệ.

Vì là hãng Bù Tèo, nên công nhân đa số là người Việt Nam tuấn tú. Họ đến Mỹ mua sắm hàng, chia sẻ khắp các sách đến trường học và lòng tin Anh, đã vui vẻ chui vào các hãng Bù Tèo để kiếm sống. Bởi hàng tháng, họ phải đóng thuế chi trả các Biu bắt đầu từ đây, như: thuê nhà, đi ăn uống, vận chuyển, tiền ích công cộng...v.v.

Người Việt Nam tuấn tú nào cũng đều có cha chan tình cảm, luôn ôm ấp quá khứ son vàng trong lòng. Với tôi, bây giờ, 10 năm làm ở hãng Bù Tèo là một quá khứ son vàng. Nhờ đó, tôi có thêm những bạn già tri kỷ, nhưng đáng ngại nhất là tiền cho công việc. Nhưng cảm thông, lo toan gì nhau thì hoàn cảnh đến nguy hiểm và nguy. Nhờ đó, không hiểu thì ít, vẫn để tiền nong để chi trả các Biu hàng tháng. Vẫn để chút dư giả và giúp đỡ Việt Nam, vẫn thoải mái trong cách sống, tự ly cà phê để mồi hăng và...đến những bữa ăn phong lưu, đôi lúc, trong các quán ăn sang trọng.

Nhưng bạn già tri kỷ như bạn Dừng, như lão Thạch, như Phác gầy, Vũ béo, Tờ xỏn...Có người quá giàu tuấn. Có người và cả các tuấn. Nhưng tuấn trí thiên mệnh. Nhưng tuấn, Việt Nam, các bạn già của tôi đã và vẫn cảm thấy câu, giả thì chọn phần hoa phần toái. Vậy mà, giờ đây, chúng tôi hơn nhau mỗi ngày, chày hót chày đến chỗ khác xin việc để làm. Đến đâu, người ta cũng hơn hơn hơn hơn, bỏ đi bỏ đi. Sự thật này, sự thật kia. Sự...đến 6 tháng trôi qua, trở về phần thật nghĩ ngợi hết, mà bạn già chúng tôi thì ngóng dài chờ đợi, trông mòn mỏi một, vẫn chúng tôi có ma nào lưu tâm gì tới.

Có lẽ, thoải mái cho thái nhân tình, bạn Dừng thì thảo:

- Có lẽ, kinh tế Mexico, từ lúc xảy ra nạn khủng bố 911. Tụi thầy, từ lúc đó, hết hãng này tới hãng nọ, sa thải công nhân rồi rồi.

Lão Thợ ch ra vẻ trí thức:

- Kinh tế thế giới có chu kỳ. Lúc nó lên tới M-c-xi-mum thì đương nhiên nó phải xuống. Và tới khi xuống M-c-xi-mum thì nó sẽ lên.

Thầy xin chen vào:

- Kinh tế xuống, Giáp mặt. Tới sao Mexico còn thuê công nhân Việt Nam sang đây làm?

Phúc gõy chêng thua:

- Mexico, mình là cộng dân ở đây lâu năm, nhưng chỉ có 8 đồng. Vậy mà Mexico lại thuê dân xê khác qua đây lao động trên 10 đồng một giờ?

Vũ béo giêng hòa:

- Thì thế Mexico lúc nào chêng có cái vô lý của nó!

Tôi ngẫm nghĩ ngó thấy mái đầu bạc, đang băn khoăn trước sự phân động cay của cuộc đời. Nếu hãng BùTèo không mua qua Mexico, bọn đầu bạc chúng tôi đã không gây gánh giá đắt, sẽ trốn đi để đến chêng cuộc hành trình, rồi hệ thống vận vận niềm vui Rì-thai của mọi đứa. Chỉ còn vài năm nữa – ngẫm lại trẻ nhất trong bọn già, muộn màng lắm cũng chửa đầy 10 năm – Vậy mà chúng tôi bắt đầu ra khỏi công việc một cách chua chát như thế.

- Còn mặt Giết người, tôi nghĩ, ít ai tìm tòi. Mình thử đánh liêu mặt phen, xem sao?

Bà Dũng đưa hai tay lên, huỳnh hoang, như hải lòng với sự suy nghĩ táo bạo của bà.

Vũ béo chạm tay, kéo tay áo bà Dũng:

- Giết nào? Nói nhanh lên đi bà!

- Ba-đi Giết.

Bà già chạm ng hông, ngó nhau, như chưa ai hiểu ý bà Dũng.

- Ba-đi Giết là cái thá gì? Nghe lạ quá cha nó!

- Là nhà quan, là chủ mai táng đó!

Phúc gầy le lói ra cốc, hai đầu gối khụy xuống, mu bàn tay lần đầu xuống nền gạch.

- Tôi có trải qua rồi. Nó làm mất ông rồi!

Tên xon phà khói thuốc vào mặt Phúc gầy, gay gắt:

- Trĩi qua làm sao? Ờn làm sao?

Phúc gầy run run k:

- Trĩĩc khi làm hãng Bù Tèo, tôi có vào đó xin việc. Sau khi Ính-tĩ-viêu, nó nhĩn liĩn. Trĩĩc khi Tren-ninh, nó đĩn tôi vào phòng xác, tiĩn đĩn mĩt chiĩc giĩĩng có phĩ tĩm Đĩ-ráp trĩng toát. Nó bĩt tôi hĩy th, Ờ giĩ tĩm Đĩ-ráp ra xem. Vĩa giĩ ra, tôi bĩng thĩy mĩt khuôn mĩt nát bĩy, đĩy máu, và kinh khiĩp hĩn nĩa, là đôi mĩt – đôi mĩt cĩ mĩ to, trĩng trĩng nhìn tôi nhĩ thù oán tĩ kiĩp nào. Tĩ đĩng, tôi lĩn đĩng ra, không còn biĩt trĩi trắng mĩy nĩĩc chi nĩa hĩt...

Nhĩn mĩt Phúc gầy lúc này, bĩn đĩu bĩc chúng tôi đã có cĩm giĩc Ờn da gà rĩi, huĩng hĩ chi phĩi cĩm tĩn tay, phĩi thĩy cĩnh tĩĩng đĩ tĩn mĩt. Thĩi, tĩt hĩn hĩt, đành tránh qua mĩt bên. Hĩy đĩ nhĩng trái tim giĩ đĩp nhĩng nhĩp đĩp bình an. Bĩng, lão Thĩch lĩi đĩu ra mĩt tĩm Phĩ-Lai-ĩ cĩa Bĩu Đĩn. Cĩ bĩn xĩn xao, tranh nhau ghé mĩt vào tĩm Phĩ-Lai-ĩ. Bĩu Đĩn tuyĩn “Mail Handlers”, nhĩng chĩ làm tĩm thĩi, theo mùa Ờ. Hĩt mùa, nhĩn viên lĩi đĩĩc trĩ vĩ nhà, ngĩi chĩi xĩi nĩĩc. Trong bĩn đĩu bĩc, Tĩ xĩn là ngĩĩi trĩ nhĩt, rĩnh tiĩng Anh nhĩt, đĩĩc chúng tôi cĩ ra, đĩch tiĩng Viĩt tĩm Phĩ-Lai-ĩ.

Tĩ Xĩn đĩĩc đĩ cĩ, lĩ mĩi chĩt phĩng to, nhĩ trái cà chua chín rĩc. Bình thĩĩng, hĩn nĩi nĩng hoĩt bát, nhĩng khi đĩch câu gĩ tĩ tiĩng Anh ra tiĩng Viĩt, giĩng hĩn trĩĩn lĩp cĩp là cà, nhĩ mĩc tĩt cà lĩm tĩ lúc nào.

- “Mail Handlers” là...là...chĩn lĩa, và...và...sĩp xĩp thĩ tĩ. Và...và...chĩt thĩ hay chuyĩn thĩ ra tĩ các thùng chĩa. Nĩi chung...là...Giĩp đĩi hĩi đĩng sĩc lao đĩng đĩ nhĩc nĩi mĩt vĩt nĩng tĩi thiĩu là 40 Pao. Và phĩi...phĩi lĩn đĩng, lĩn chuyĩn đĩng trong suĩt thĩi gian làm viĩc.

Tôi nóng nĩy:

- Tóm lĩi, đây là mĩt Giĩp đĩng sĩc lao đĩng, không cĩn có kiĩn thĩc kiĩn ngĩ gĩ phĩi không?

Việt Nam, sau 1975, bọn đầu béc chúng tôi đã từng vác thuê gánh mìn, từng kê vai khuôn bao gạo chõ xanh 100kg, từng bê cây rừng có chu vi bằng một vòng ôm của mấy em tay dài...thì “Mail Handlers” chính là chuyên nghiệp đối với chúng tôi.

Tối sáng, tôi hẹn Tô xôn ở cây xăng vùng Ít-Sán-Đa-Ghê (East Sandiego). Lúc này, giá xăng đã lên đến đỉnh cao: \$4.50 cho một Gá-Lông. Tô đây đến chỗ P-B-Lai phải chờ trên 20 Mai, đi và về một giờ đôi, rồi phòng khi kẹt xe đến đây, thôi thì đành trút bóp để lấy bình xăng.

Sau khi tìm nơi đậu xe, tôi dắt Tô xôn đi lòng vòng quanh ngõ nhà, nơi có khu Bưu Điện rất lớn, nằm ngay tầng tầng trên đó. Phòng S-Vết ở phía cuối tòa Bưu-Đinh dài thông như toa xe lửa. Muốn đến đó, hai đứa đi bộ khoảng khá xa, leo dốc xuống dốc lên hết hi. Vội mà khi cầm hộp đến trên tay, nhúng một nhúm bột tan bên đầu một, nhúng cho một niếm vui đang nôn nóng trong lòng. Rồi phút chốc, niếm vui lại tan biến, khi hai đứa chăm chú vào hộp đến, muốm xây xém một tay.

Hộp đến có tất cả 14 trang giấy khổ lớn (loại 8.5x11 in.), chi chít những chữ. Tối mồm: tiêu số, đến nơi ăn chén, rồi quá trình học văn, quá trình làm việc, quá trình phạm pháp, bao nhiêu lần ra tòa, bao nhiêu Tít-Kết giao thông, đi lính lúc nào, tham gia chiến tranh gì? v...v...

Chỉ đến số qua hộp đến, Tô xôn chợt hiểu rằng đã thấy xôn dài dài. Còn tôi thì tá hỏa tam tinh, chợt nhớ lại cái thời sau 1975, bọn công an Việt cộng kêu lên hời cung tá, vì cần tài: nhân máu và nhân dân. Những lúc rồi, lên lên ngửa thì phải phóng thôi. Tôi và Tô xôn tìm một chỗ yên tĩnh, thì bỗng nhiên quá khứ, những chi tiết chính xác đổ dồn vào lá đến.

Trong 3 tiếng đến trôi qua, sau khi nộp đến, chúng tôi mới đến gõ vào văn phòng. Tiếng Ính-T-Viêu ngay, Tô xôn chợt đến nghiêm trang, ngó thẳng lên trên nhà, làm thém thêm vài. Những nào có may mắn như Tô xôn nghĩ, bà Mẹ già như lòng cho vào đứa cha của một C-Li-Níc ở phía nam, bắt chúng tôi đến thăm một tí, và hẹn 10 ngày sau, trở lại Ính-T-Viêu.

Chỉ vội thôi, Tô xôn lính quính như gà mắc đầu. Hẹn cớ nói huyền thiên, tay chân múa may lo đến.

- Ch c nh b p, tau v i m y s v o Gi p B u Đ i n. Ch c nh b p.

- T i sao ông bi t: ch c nh b p?

T x n g t đ u, qu quy t:

- N u không ch n mình, nó b t mình th n c ti u m n chi?

Th y k , t i c ũ ng vui l y v i ni m vui c a T x n, đ ch đ n 10 ngày sau, tr l i n i đó b ng n i hy v ng d ng tr ào. Gi h n là 7 gi 30 sáng, nh ng m i có 6 gi , chúng t i đã lái xe lên đ n đ nh đ i. Phòng S -V t ch a m c a. Dây B iu-Đ i n B u Đ i n còn ng i ng im l im trong s ng l nh c a bu i s m mai. L nh m t vài n i, c ũ ng có ng i đ ng ch nh chúng t i. H h t thu c, nói chuy n, và c i gi n đ quên đi th i gian c ng th ng.

Đúng 7 gi 30, c a phòng S -V t m , m t ng i M ch y ra ch chúng t i tr v khu B iu-Đ i n đ u tiên. Th là, m i ng i t a ra, l ng l n i ch n nhau, l i t đi ng c l i con đ ng. Lúc này, nhìn đ o n ng i dài nh con r n, T x n l i b t đ u x n:

- Tr i i! Ng i đ o ng nh ki n th này, l i toàn M v i M , t i s h không ch n đ n mình đ u, ông i!

M c cho T x n th than, đ m đ o c ũ ng l n l t chui t t vào c n phòng th nh thang, có không khí nghi m trang, l ng l d s . M i ng i m t gh . M i gh đ u có đ o ng m nh g phía tr c, dùng cho ng i ng i có th kê gi y lên vi t m t cách tho i mái. Tr c m t đ m đ o ng là ch ng h s cao ng u. Tr n cao là t m b ng xanh, ch y dài t g c t ng này đ n g c t ng kia.

M t nhóm nh n viên B u Đ i n hi n ra, h t gi i thi u tên tu i, r i thao thao b t tuy t, nói v ngành B u Đ i n, v các Gi p, v v trí n m kh p n i tr n thành ph Sán-Đ a-G - Gh . Sau c ũ ng, h l i phát cho chúng t i m t x p h s n a. H s m i này g m có: n i qui, đ i u l v

công việc, giao kèo làm Phun-Thai, -V-Thai - nư c n – làm c ngày l, ch nh t...Ngoài ra, còn có các m c khác nh : ch n n i làm, khai báo tr ng h p sa th i n i làm tr c, khai báo th i gian ph c v quân đ i, th i gian ph m t i...M i m c đ c qua, chúng tôi cân nh c k l ng đ n toát m hôi h t.

Lúc này, T x n b ng vui lên, li n tho ng ngó v phía tôi, t m t m c i i hoài:

- Tôi đã nói r i. Phen này, ch c nh b p.

Sau 2 t ng đ ng h qu n th o v i x p h s , nhân viên B u Đ i n l i g i t ng ng i lên xem xét, b túc và h i han. Tôi và T x n đang ng ngáo tr c c nh t ng m i lúc m i đ i thay, gi ng nh chú nai r ng ng ngh ch khi đi l c vào thành ph , thì nhân viên B u Đ i n b o chúng tôi tr v phòng S -V t ch đ i, t ng ng i m t s l n l t vào g p X p Ính-T -Viêu.

Nghe t i t ng Ính-T -Viêu, m t T x n b ng xám l i, bí x . H n th dài m t h i, r i ngã nh vào vai tôi:

- Nãy gi , tui t ng Ính-T -Viêu xong. Hóa ra, ch a có chi h t. Tr i i i! Phen này ch c b m ng gi a sa tràng.

Tôi nh nh , an i:

- Bình tĩnh l i đi! Chu n b tình th n đ g p X p. i hi n g p lành. Đ ng lo!

Đám đông r ng r n l i t t n i nhau, tr l i phòng S -V t. C a phòng đã m r ng. Nh ng lâu lâu, m i có m t ng i đ c g i tên, vào g p X p. T t c các gh trong phòng S -V t đã b đám đông t i tr c, chỉ m g n. Tôi và T x n đành kéo nhau ng i b p xu ng n n g ch, ch ng c m ch đ i X p g i đ n tên mình.

L&i vài ti&ng đ&ng h& ch&m ch&p trôi qua, m&i có m&t ông M& ra c&a, g&i tôi vào phòng. Tôi đoán là M&, vì ông ta lùn t&t, l&i b&ng ph&. Cách phát âm thì l& l& gi&ng S&i-B&-N&t. Và kh& thay, ti&ng nói c&a ông quá nh&, r&i r&i nh& ng&&i đang lên c&n nh&c rằng.

Cu&c Ính-T&-Vi&u khó khăn, r&i cũng trôi qua. Tôi c& v&n đ&ng giác quan, trí nh& và c& s& suy đoán n&a...đ& kh& s& tr& l&i các câu h&i h&c búa c&a ông M& m&t cách ch&p nhoáng. Đ&i kh&i, tôi xin ghi s& l&&c nh&ng câu h&i ra đây:

- Tr&&c kia, làm & đâu? Công vi&c gì? Mô t& công vi&c đó?

- Ấp-B&-Lai vào đây, có bi&t đ& làm Gi&p chi không?

- Theo anh, “Mail Handlers” là Gi&p gì? Ph&i làm nh&ng công vi&c gì?

- “Mail Handlers” là Gi&p nh&ng nh&c, anh bi&t v&y, t&i sao l&i Ấp-B&-Lai vào đây?

- N&u đ&&c ch&n, anh s& làm th& nào đ& Gi&p này phát tri&n m&nh thêm?

Cu&i cùng, ông M& c&m x&p đ&n c&a tôi lên, đ&u g&t gù OK lia l&a. Tr&&c khi chia tay, ông còn h&n v&i tôi 2 tu&n sau, ch&c ch&n s& có th& báo đ&n nhà.

Hai tu&n l&i đ&n. Tôi và T& x&n nh&n đ&&c lá th& có n&i dung gi&ng nhau nh& in. Ng&&i ta cảm &n s& xin Gi&p c&a chúng tôi, nh&ng r&t ti&c, ng&&i ta đã t& ch&i, vì chúng tôi không đ& năng l&c đ&m nh&n công vi&c này. T& x&n b&ng t& ái, ch&i th& m&t h&i:

- M&, cái Gi&p ch& dùng s&c lao đ&ng, làm qu&n qu&t su&t ngày. Có đ&ng n&o đ&ng ni&c chi đâu mà không năng l&c?

Tôi tiêu nghiệp kéo Táxán ngái xuáng ghá, mát mái thì thảo:

- Hán mát năm trái kiám viác kháp nái, cháng nái đâu cán tái. Rái tá đây, cá đá này, làm sao mình có bác chi tián thuê nhà hái Tá?

Táxán ngá lên trán nhà, uá oái nói:

- Cháu khó xin Hao-Sinh.

- Nháng, xin Hao-Sinh nào phái có lián. Ngá i ta chá đái ít nhát vài ba năm. Trong thái gian chá đái, mái tính sao?

Táxán chát cái lán, thuán tay chá tháng ra công viên:

- Còn tính sao náa cha nái: Hám-Lát.